

BOLVÁRI-TAKÁCS GÁBOR

A Magyar Táncművészeti Főiskola oktatási rendszerének fejlődése a bolognai rendszer bevezetésétől az egyetemmé alakulásig (2006–2017)¹

MŰHELY

1950 szeptemberében nyílt meg az Állami Balett Intézet, amely 1990. július 1-jétől a Magyar Táncművészeti Főiskola, 2017. február 1-jétől a Magyar Táncművészeti Egyetem nevet viseli.

Az 1983-ban főiskolává átszervezett, alapításától kezdve saját általános iskolát és (utóbb nyolcosztályos) gimnáziumot, továbbá középiskolai kollégiumot fenntartó intézmény a hazai művészeti felsőoktatásban egyedülálló modellt honosított meg. A megszerzhető végzettségi szintek folyamatosan emelkedtek: 1950-től középfokú, 1975-től felsőoktatási jellegű intézmény, 1983-tól főiskola, 2006-tól alap- és mesterképzést folytató főiskola, 2017-től alap- és mesterképzést folytató egyetem.

Az intézmény oktatási rendszerének 1950–2010 közötti alakulását az *Új Pedagógiai Szemle* 2011/11–12. számában mutattam be. A következő évek további jelentős fejlődést eredményeztek, amelynek nyomán a Magyar Táncművészeti Főiskola 2017. február 1-jével Egyetem elnevezést

és jogállást kapott. E közlemény az utóbbi évtized eseményeit tekinti át, az előzmények rövid, a tárgy megértéséhez szükséges összefoglalását követően. A leírtak az in-

tézmény sajátosságainak bemutatásán túl a hazai felsőoktatás jogi környezetének változásait is illusztrálják.

a hazai művészeti felsőoktatásban egyedülálló modellt honosított meg

A FELSŐFOKÚ TÁNCMŰVÉSZ- ÉS TÁNCPEDAGÓGUS-KÉPZÉS FEJLŐDÉSE A BOLOGNAI RENDSZER BEVEZETÉSÉIG (1950–2006)

A hazai művészeti felsőoktatás alapjait a 19. század második felében rakták le. A színművész-, zeneművész-, képzőművész- és iparművész-képzés önálló intézményei a századfordulóra megszilárdultak, mai utódaik a Színház- és Filmművészeti Egyetem, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, a Magyar Képzőművészeti Egyetem és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem. Ez a fejlődési folyamat a hazai táncművészkép-

¹ Az írás a NKFIH K115676 számú kutatás keretében készült.

zésben csak a második világháború után, 1950-ben indult meg. Az Állami Balett Intézet kilencéves képzési idejű balettművész szakának növendékei számára az Intézet keretein belül általános iskolát és középfokú képzőt is létrehoztak, ez utóbbit 1954-ben gimnáziummá alakították. 1956–63 között hároméves képzési idejű balettoktató tanfolyam is működött.

Az Intézetben az 1963/64. tanévben kétéves, ún. „művészképző” kezdte meg működését, amely a már érettségizett

növendékek felsőfokú elméleti továbbképzését szolgálta. Ez a modell biztosította később a főiskolává válás alapját.

1971 szeptemberében középfokú néptánc tagozat létesült (1992-től néptánc–színházi tánc tagozat), 1974 szeptemberében pedig újraindult a táncpedagógusok képzése, hároméves esti tagozat formájában.

1983. szeptember 1-jei hatállyal az intézményt – nevének változatlanul hagyása mellett – főiskolává szervezték át. A meglévő balettművész és táncpedagógus szakok mellé további, négyéves képzési idejű főiskolai szakokat alapítottak: koreográfus, táncelméleti szakíró. Az átszervezés mindenképp a kilencéves képzési idejű balettművész szakot érintette, mert itt meg kellett oldani az életkori párhuzam kérdését. Az átszervezés után a balettművész szakon a főiskolai képzés első két évében a hallgatók – a főiskolai tanulmányok mellett – gimnáziumi tanulmányokat folytattak. Másképpen fogalmazva: a növendékek a szakra a gimnázium második osztályának elvégzése után (tehát a kilencéves szakmai képzés VI. évfolyamát követően) nyertek főiskolai felvételt, s a 3–4. gimnáziumot már lecke-könyvvel rendelkező hallgatóként végezték el. A lényegesen kibővült képzési kínálat és a főiskolai jogállás egyértelmű

feltüntetése végett a minisztertanács az Állami Balett Intézet nevét 1990. július 1-jei hatállyal Magyar Táncművészeti Főiskolára változtatta.

A táncpedagógus szakon az alapfokú művészetoktatás nagyarányú országos fellendülése következtében 1996-tól évente indultak képzések. Az addig létező balett, néptánc és társastánc szakirányok gyermektánc, modern tánc, modern társastánc, divattánc szakirányokkal, továbbá kihelyezett tagozatokon – Budapesti Tanítóképző

Főiskola, Magyar Testnevelési Egyetem, Győr, Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, Sárospatak, Szombathely – bővültek, ahol egy vagy több ciklusban

---

hallgatók százai szereztek táncpedagógus oklevelet

---

hallgatók százai szereztek táncpedagógus oklevelet.

Az 1998/99. tanévben a néptánc–színházi tánc képzés az intézmény ötödik főiskolai szakjává alakult, a balettművész szak mintáját követve: a növendékek a gimnázium második osztályának elvégzése után főiskolai hallgatókká váltak, az eredetileg négyéves középfokú szakmai képzés pedig további két – elméleti képzésre és szakmai gyakorlatra szolgáló – tanévvel bővült, összesen tehát hat év időtartamú lett. 2002-ben valamennyi szakon áttértek a kreditrendszerre.

A BOLOGNAI RENDSZER HATÁSA A TÁNCMŰVÉSZ- ÉS TÁNCPEDAGÓGUS-KÉPZÉSRE (2006–2015)

Az európai felsőoktatási szerkezethez való alkalmazkodást célzó ún. bolognai folyamat a magyar felsőoktatást sem hagyta érintetlenül. Az országgyűlés a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény-

ben előírta a három ciklusú képzési szerkezet bevezetését: alapképzés (BA/BSc), mesterképzés (MA/MSc), doktori képzés (PhD/DLA). Az alap- és mesterképzést egymásra épülő ciklusokban, osztott képzésként, illetve jogszabályban meghatározott esetben egységes, osztatlan képzésként lehetett megszervezni. Az addig csak az egyetemek vezetői részére biztosított rektori címet a főiskolákra is kiterjesztették, így a törvény hatályba lépésétől, 2006. március 1-jétől a Magyar Táncművészeti Főiskolát főigazgató helyett rektor vezette.

A szakszerkezet átalakításából a Főiskolának kétségtelenül előnyei származtak. Nemcsak a képzési kínálat bővült, hanem lehetőség nyílt a korábbi egyetemi szintnek megfelelő képzési formák bevezetésére.

A művészképzésben a

főiskolai balettművész és néptánc–színházi táncművész szakokat felváltotta a 180 kredites táncművész alapszak, amelyen belül klasszikus balett, néptánc,

modern tánc, kortárstánc és színházi tánc szakirányok végezhetőek. Az előző főiskolai szakok kifutásához igazodva a balett szakirány 2007-ben, a néptánc 2008-ban indult. Az újonnan indított modern tánc 2007-ben létesült. Színházi tánc eddig még nem indult, a kortárstánc szakirány pedig a magánalapítású Budapest Kortárstánc Főiskola profilja. A szak képzési ideje a korábbi négy helyett három év, amelyet a tantervben a korábbi balettművész szak X., illetve a néptánc–színházi táncművész szak VI. évfolyamának megszüntetésével oldottak meg. Ennek eredményeként a balett szakirányon – akár csak 1983 előtt – a IX. szakmai évfolyam végén fejeződik be a képzés, s a szakdolgozat megvédése és a záróvizsga a képesítővizsgával és a vizsgaelőadással egy tanévben zajlik. Ez persze komoly megterhelést jelent a hallgatóknak,

ugyanakkor optimális esetben akár 19 éves korban lehetővé teszi a felsőfokú végzettség megszerzését. A néptánc és a modern tánc szakirány öt éves szakmai képzés keretében végezhető el, ebből a III–V. évfolyamok jelentik a BA-képzés I–III. évét.

A sajátos életkori felvételi bemenetet a jogalkotó minden eddigi megfogalmazásnál egyértelműbben meghatározta, amikor a törvényben rögzítette, hogy a táncművészeti képzési ágban a felsőfokú tanulmányok a középiskolai oktatás ideje alatt, az érettségi vizsgát megelőzően is megkezdhetőek oly módon, hogy a tanulói jogviszony mellett a felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszony jön létre. Ennek során a hallgató egyidejűleg sajátítja el az érettségi vizsga letételéhez szükséges követelménye-

ket és a művészeti képzés követelményeit. Mindezen túl a jogalkotó jelentős lépést tett a Főiskolán a balettművész szakon 10 éves kortól, a néptánc és modern tánc szakon 14

éves kortól tanuló növendékek főiskolai képzést megelőző szakmai oktatásának rendezésére.

A 2005-ös felsőoktatási törvény bevezette az „előkészítő jogviszony” fogalmát. Kimondta, hogy a művészeti felsőoktatási intézmény a középiskolába járó tanulót előkészítheti a művészeti felsőoktatási intézménybe való belépésre. A tanulót a felsőoktatási intézmény – hallgatói jogviszony létesítése nélkül – nyilvántartásba veszi. A képzésben résztvevőt megillető jogokat és kötelezettségeket a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata határozza meg. A Főiskolán folyó művészképzés tehát 2006-tól kettős megerősítéssel legitimálódott: egyrészt az érettségit megelőzően megkezdhető főiskolai tanulmányok, másrészt a hallgatói jogviszonyt megelőző, a növendéket a

---

19 éves korban lehetővé teszi a felsőfokú végzettség megszerzését

---

főiskolához kapcsoló előkészítő jogviszony bevezetésével.

A művészeti jellegű főiskolai szakok alapképzéssé történt átalakulása mellett

a kormány 2006-ban

120 kredites, négy féléves

táncművészeti mestersza-

kokat alapított: klasszikus

balettművész, néptáncmű-

vész, moderntánc-művész,

kortárstáncművész, színhá-

zi táncművész. Ezek közül

a Főiskola az első kettő

indította el. E szakok nem

az alapképzések automatikus folytatásai.

Felvételi követelményeik – egyebek mellett

– három év szakmai gyakorlatot és magas

szintű előadóművészi teljesítményt írnak

elő a jelentkezők számára.

A koreográfus szak 2006-ban három

éves koreográfus alapszakká alakult át, első

alkalommal 2013-ban indult. Ugyanek-

kor a táncelméleti szakíró szak megszűnt.

Helyette a kormány a kritikusok és ku-

tatók utánpótlásának biztosítására 120

kredités táncelmélet mesterszakot (szakíró

és producer szakirányokkal), valamint 60

kredités táncművészeti menedzser mester-

szakot alapított, de képzési

igény hiányában a képzési

és kimeneti követelménye-

ket végül nem határozta

meg. Ez utóbbi történt a

moderntánc-művész és a

színházi táncművész sza-

kokkal is. Mindezek indokolatlanná tették

valamennyi mesterszak fenntartását: 2014

áprilisától csak a klasszikus balettművész,

néptáncművész, kortárstáncművész és ko-

reográfus mesterszakok léteznek.

*

A pedagógusképzésben a bolognai rendszer bevezetése a művészképzésnél lényegesen erőteljesebben érintette a Főiskolát, amennyiben a tanárszak önálló mester-

képzés keretében történő indítása teljesen új feltételrendszert követelt. A táncpedagógus szakot táncos és próbavezető alapszakra, valamint a mesterképzésben végezhető

tánctanári szakra bontva,

összességében négyről öt-

éves képzési időre bővítve,

egyetemi szintre fejlesztve

szabályozták újra. Mes-

terfokozat birtokában

lehetőség nyílt táncmű-

vész-tanári oklevél meg-

szerzésére, a mesterfoko-

zat szerinti szakirányon.

A Főiskola a 180 kredités, hároméves

képzési idejű, nappali és esti tagozaton

végezhető táncos és próbavezető alapszak

szakirányait – a kortárstánc kivételével,

eltérő ütemezésben és tagozatokon – meg

is hirdette (zárójelben az első évfolyamok

indításának éve): modern tánc (2007),

néptánc (2007), klasszikus balett (2008),

modern társastánc (2008), divattánc

(2009), színházi tánc (2011). A létező

gyakorlatot folytatva a kihelyezett képzé-

seket a Főiskola a táncos és próbavezető

alapszak létrejötte után is fenntartotta,

míg nem e lehetőséget a kormányzat

2013-ban megszüntette.

A szándékok

megváltozásának

köszönhetően 2016-tól

ismét van lehetőség vidéki

képzési helyszínek mű-

ködtetésére, ebben első-

ként a Nyíregyházi Egyetem a partner.

A 2005-ben egységes tanári szakként

alapított tánctanár mesterszakon (klasszi-

kus balett, néptánc, modern tánc, kortárs

tánc, színházi tánc, társastánc, divattánc,

tánc történet és -elmélet szakirányokkal) a

képzést a táncos és próbavezető alapszakra,

valamint a táncművész, illetve koreográfus

alapszakra megfelelő kiegészítő előfelté-

telekkel épülő 120 kredités (4 féléves),

a pedagógusképzésben a bolognai rendszer bevezetése a művészképzésnél lényegesen erőteljesebben érintette a Főiskolát

ismét van lehetőség vidéki képzési helyszínek működtetésére

továbbá a főiskolai szintű táncpedagógus diplomával már rendelkezők számára 60 kredit (2 féléves) formában egyaránt engedélyezték. A tánctanár szak jelenleg működő szakirányai a Magyar Táncművészeti Egyetemen: a 2010-ben indult klasszikus balett, néptánc, modern tánc, modern társastánc, divattánc, valamint a 2013-ban indult tánc történet és -elmélet. A klasszikus balett és néptánc szakirányokon a művész mesterszakokra épülő, 60 kredit formában táncművész-tanár szak is végezhető.

A táncművészeti szakképzésben felmerülő igényeknek engedve a Főiskola 2006-ban indított először a felsőoktatási törvénynek megfelelő szakirányú továbbképzési szakot, mégpedig tánc történet tanári szakon, négy féléves képzéssel, táncpedagógus oklevéllel rendelkezők részére. 2006-tól az ilyen típusú szakok képzési és kimeneti követelményeit az indító felsőoktatási intézmény képzési programjának részeként kell meghatározni. A Főiskola ennek alapján készítette elő és indította 2010-ben és 2012-ben a gyakorlatvezető mentortanár szakirányú továbbképzést.

A pedagógusképzés kapcsán megemlítendő még a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karával (2000-ig és 2014-től: Testnevelési Egyetem) 2003-ban indított közös képzés, az egészség-tanár – táncpedagógus szakpár, amelyen először 2007-ben adtak ki oklevelet.

*

A felsőoktatás rendszerét az országgyűlés 2011-ben ismét szabályozta. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV.

törvény 2012. január 1-jén lépett hatályba és a táncművészképzéssel kapcsolatos sajátosságokat változatlan formában emelte át. Nem módosultak azok az előírások sem, amelyek szerint, ha a felsőoktatási

intézmény kizárólag a művészeti képzési ág valamelyikében folytat képzést, az egyetem vagy főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha csak egy képzési területen jogosult alap- vagy mesterképzésre,

illetve egy tudományterületen doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére.

A tanárszakok rendszerében sem a tánctanár (szakirányok: klasszikus balett, néptánc, modern tánc, kortárs tánc, színházi tánc, társastánc, tánc történet és -elmélet), sem a táncművésztanár (szakirányok: klasszikus balett, néptánc, modern tánc, kortárs tánc, színházi tánc, társastánc) szakok tekintetében nem történt változás. A főiskolai táncpedagógus

szakképzettséggel rendelkezők számára továbbra is fennmaradt a lehetőség a tánctanár szakképzettség megszerzésére klasszikus balett, néptánc, modern tánc és társastánc szakirányokban, két félév alatt, 60 kredit teljesítésével.

Az alap- és mesterszakok felsőoktatási képesítési jegyzéke 2015. szeptember 1-jén lépett hatályba. A táncművészet terén három alapképzés maradt: koreográfus, táncművész, valamint táncos és próbavezető, a két utóbbi szakirányok megjelölése nélkül. A mesterszakok között továbbra is megtaláljuk a klasszikusbalett-művész, koreográfus, kortárs tánc-művész és néptáncművész szakokat. Nem sokkal később a tanári mesterszakok jegyzékét is módosították, összhangba hozva a 2013-

három alapképzés maradt: koreográfus, táncművész, valamint táncos és próbavezető

a mesterszakok között továbbra is megtaláljuk a klasszikusbalett-művész, koreográfus, kortárs tánc-művész és néptáncművész szakokat

ban megjelent képzési és kimeneti követelményekkel. A tánctanár szak színházi tánc szakiránya megszűnt, a táncművésztanár mesterszakon pedig csak a klasszikus balett és a néptánc szakirányok maradtak meg.

A Főiskola közoktatási intézményeinek életében 2014-ben fontos szervezeti változás történt. A 2008-tól Forgách József Kollégium néven működő egykori Diákotthonot egyesítették a Nádasi Ferenc Gimnáziummal, azóta a két intézmény összevontan, de saját szakmai vezetőkkel működik, mai neve: a Magyar Táncművészeti Egyetem Nádasi Ferenc Gimnáziuma és Kollégiuma.

FŐISKOLÁBÓL EGYETEM (2015–2017)

Az országgyűlés törvénymódosítással 2015. szeptember 1-jei hatállyal bevezette az „alkalmazott tudományok egyeteme” intézménytípus fogalmát, amelynek működési feltételei között – egyebek mellett – négy alapképzési szakon és két mesterképzési szakon folytatott képzés szerepel. Az állami főiskolák jelentős része ezeknek nyilvánvalóan megfelelt, így megkezdődött a főiskola mint intézménytípus kivezetése az intézményrendszerből. A felsőoktatási törvény melléklete 2014-ben még tíz állami főiskolát tartalmazott, ebből 2016 szeptemberére három maradt, közte a Magyar Táncművészeti Főiskola. A többi egyetem alakult vagy egyetemhez csatlakozott.

Időközben a táncművész szakon 2015-ben kormányrendelettel megszüntetett szakirányokat specializációk váltották fel (klasszikus balett, modern tánc, kortárs tánc, néptánc, színházi tánc), az oklevél-

ben feltüntetett szakképzettség egységesen táncművész lett. Ugyanez történt a táncos és próbavezető szakkal, a választható specializációk: klasszikus balett, modern tánc, néptánc, modern társastánc, divattánc, színházi tánc. A tánctanár szak szakirányai közé visszakerült a 2013-ban törölt kortárs tánc.

A művészeti felsőoktatás állami intézménytípusainak egységét immár csak a táncművészképzés főiskolai jogállása törte meg. A változás annál inkább indokolt volt, mert a Főiskolán ekkor már lassan tíz éve folyt a korábbi egyetemi szintnek megfelelő mesterképzés. Ezt felismerve a kormány kezdeményezte az országgyűlésnél a Magyar Táncművészeti Főiskola egyetemé nyilvánítását. A jogalkotó a Magyar Táncművészeti Főiskolát nem az alkalmazott tudományok egyetemei, hanem az állami egyetemek közé emelte. Eszerint a Magyar Táncművészeti Főiskola 2017. február 1-jétől Magyar Táncművészeti Egyetem megnevezéssel működik, s alapító okiratában eltérhet az egyetemek számára előírt általános feltételektől. Így – többek között – attól, hogy legalább nyolc alapképzési és hat mesterképzési szakon oktasson, doktori képzést folytasson és tudományos diákkört működtessen.

A doktori (DLA) képzés megindítására a Magyar Táncművészeti Főiskola már 2010-ben kísérletet tett. A Táncművészeti Doktori Iskola létesítésére vonatkozó kérelem képzési programot tartalmazó részét a MAB elfogadhatónak ítélte, ám a program indításához szükséges személyi feltételek (elsősorban egyetemi tanárok) hiánya miatt az akkreditációt nem támogatta. A jelenleg hatályos, 2017. január 30-án kiadott alapító okirat ezért úgy rendelkezik, hogy a

---

alapító okiratában eltérhet az egyetemek számára előírt általános feltételektől

---

Magyar Táncművészeti Egyetem legalább három alapképzési és három mesterképzési szakon folytat képzést, és doktori iskolát nem, de tudományos diákkört működtethet.

A 2006-ban indult képzési szerkezet-átalakítási folyamat tehát sikeresnek mondható. Ennek révén érhetette el az egykori Állami Balett Intézet a legmagasabb szintű, egyetemi jogállást.

FORRÁSOK ÉS IRODALOM

- Bolvári-Takács Gábor (2011): A Magyar Táncművészeti Főiskola és a jogelőd Állami Balett Intézet oktatási rendszerének fejlődése (1950–2010). *Új Pedagógiai Szemle*, **61**. 11–12. sz., 248–258.
- Bolvári-Takács Gábor (2017, szerk.): *Táncos tanúvek. Szemelvénygyűjtemény a Magyar Táncművészeti Egyetem történetéhez 1950–2017*. MTE, Budapest.
- Schanda Beáta (2016, szerk.): *Magyar Táncművészeti Főiskola – Tizenöt év története 2000–2015*. MTF, Budapest.
2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról
2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
2015. évi CXXXI. törvény egyes, a felsőoktatás szabályozására vonatkozó törvények módosításáról
2016. évi LXXX. törvény az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról
2016. évi CXXVI. törvény az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról
- 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről
- 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről
- 132/2014. (IV. 18.) Korm. rendelet a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet módosításáról
- 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelet a felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről
- 169/2016. (VII. 1.) Korm. rendelet a felsőoktatás szabályozására vonatkozó egyes kormányrendeletek módosításáról
- 5/2005. (III. 11.) OM rendelet egyes művészeti szakirányú továbbképzési szakok képzési követelményeiről
- 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről
- 10/2006. (IX. 25.) OKM rendelet a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről
- 14/2006. (XII.13.) OKM rendelet az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet módosításáról
- 18/2007. (III. 19.) OKM rendelet az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet módosításáról
- 26/2008. (VIII. 15.) OKM rendelet az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet módosításáról
- 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről
- 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Schanda Beáta: Művészképzés a Magyar Táncművészeti Egyetemen – képekben

Mészáros Csaba, Gyarmati Zsófia, Kanyó Béla és Jókúti György fotóival

A klasszikus balettművész-képzés az 5. osztállyal párhuzamosan kezdődik; nap mint nap 3–4 órányi fegyelmezett termi munkával.

Az évek múlásával
nehezednek
a gyakorlatok...

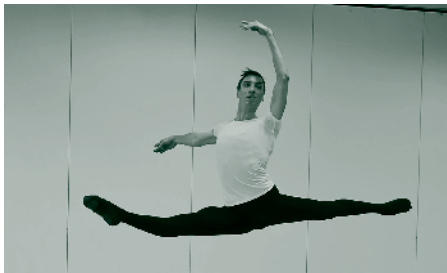

...és szépülnek
a mozdulatok.

Mészáros Csaba fotói

A közös munka mellett az egyéni teljesítmény tökéletesítése is fontos szerephez jut.

A balettórákat egyéb tantárgyak egészítik ki: képességfejlesztés, történelmi társastánc, magyar néptánc, magasabb évfolyamoknál a modern tánc és az emelés (pas de deux).

A módszeres termi munkából a balettművész-képzés mellett kiveszik részüket a modern tánc és a néptánc specializációk hallgatói is...

A második sor első képe Gyarmati Zsófia fotója, a többi a 67-68. oldalon Mészáros Csaba felvétele.

...akik szakmai tanulóyaikat általában a 9. osztállyal párhuzamosan kezdik meg az intézményben.

A termi munkát kiegészíti a színpadi gyakorlat az MTE házi színpadán, az Ifj. Nagy Zoltán Színházteremben és külső – akár hazai, akár külföldi – helyszíneken.

Itt az egyéni és a csoportos műsorszámok egyaránt fontosak.

Ezekben a műsorokban megjelenik a képzés sokszínűsége, és annak is jelentősége van, hogy kisebbek és nagyobbak, az éppen kezdők és a már majdnem végzők együtt lépnek fel.

A Táncművész szak (művészeti felsőoktatásra előkészítő képzés és felsőoktatási alapképzés; BA) mellett időről időre megmutatkoznak a Táncos és próbavezető szak (BA) különböző specializációin tanulmányokat folytató hallgatók is.

A 69. és 70. oldalon, illetve a 71. oldal felső részén Mészáros Csaba fotói, a jobb alsó kép Jókúti György munkája, a többi felvételt Kanyó Béla készítette.